

Analiza preliminară a Impactului de Reglementare

Titlul analizei impactului	Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil
Data:	
Autoritatea administrației publice autor:	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
Subdiviziunea:	Departamentul Reglementări
Persoana responsabilă și informația de contact:	<p>Daniel Chiviriga, consultant principal, Secția energie electrică și regenerabilă, Departamentul Reglementări Tel: 022 852 934, dchiviriga@anre.md,</p> <p>Veaceslav Țurcanu, consultant superior, Secția energie electrică și regenerabilă, Departamentul Reglementări Tel: 022 852 934, vturcanu@anre.md</p> <p>Silvia Stici, consultant principal, Secția energie termică, cogenerare și aprovizionare cu apă, Departamentul Reglementări Tel:022 852 933, sstici@anre.md</p>
Componentele analizei impactului de reglementare	
1. Stabilirea complexității analizei impactului de reglementare	
Criteriul	Punctajul (de la 1 la 3)
Nivelul de interes public față de intervenția propusă	2
Gradul de inovație al intervenției propuse	3
Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse	1
TOTAL	6

Argumentare/descifrarea succintă a punctajului atribuit:

Intervenția dată nu necesită o analiză complexă.

a) **2** - nivel de interes public mediu, deoarece Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil va fi aplicabil pentru un grup al unui sector economic (producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie), și are ca scop stabilirea unor proceduri, condiții și criterii neechivoce, obiective, transparente și nediscriminatorii ce urmează a fi aplicate la confirmarea statutului de producător eligibil, în contextul implementării schemei de sprijin privind confirmarea statutului de producător eligibil, producătorilor mici, stabilită prin Legea nr. 10 din 26.02.2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

b) **3** - intervenția este în mare parte inovativă și nu a fost aplicată anterior, iar necesitatea, precum și modul introducerii acesteia este stabilită în Legea nr. 10 din 26.02.2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile. Aspectele noi ale schemei de suport constau în

crearea de condiții obiective, transparente și nediscriminatorii necesare pentru atragerea, la nivelul producătorilor mici, a investițiilor în dezvoltarea centralelor electrice care utilizează SRE.

c) **1** – ar putea fi afectată o parte a sectorului economic, a complexului energetic în principal - producătorii mici de energie electrică din surse regenerabile de energie care doresc să beneficieze de schema de suport, stabilită prin Legea nr. 10 din 26.02.2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, și, totodată, Furnizorul central, care va achiziționa energia produsă de producătorii eligibili.

2. Definirea problemei

Prezentul AIR cuprinde argumentarea cu privire la necesitatea elaborării proiectului de Regulament privind confirmarea statutului de producător eligibil, reieșind din prevederile legislației Republicii Moldova și a impactului acesteia asupra activității participanților la piața energiei electrice din SRE (producători, consumatori de energie electrică din SRE). În contextul modificărilor și completărilor la Legea nr. 10 din 26.02.2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile care a transpus prevederile Directivei 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 140 din 5 iunie 2009, ANRE se află într-un proces de actualizare și revizuire a cadrului normativ necesar desfășurării activităților în sectorul SRE.

Temeiul juridic de elaborare a proiectului regulamentului este art. 14 alin. 1 lit. b¹) și art. 36 alin. 2 din Legea cu privire la promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr. 10 din 26.02.2016, care prevede că statutul de producător eligibil al persoanelor care dețin sau urmează să dețină centrală/centrale electrice, cu o putere instalată/cumulată, în conformitate cu art. 10 alin. (1) lit. e) urmează să fie confirmat de către ANRE în baza Regulamentului privind confirmarea statutului de producător eligibil, elaborat și aprobat de ANRE.

Odată cu intrarea în vigoare a modificărilor și completărilor la Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, ANRE este obligată conform art. 45 alin. (7), lit. a) să aducă actele sale normative în concordanță cu prevederile legii.

În prezent cadrul juridic, organizatoric al confirmării statutului de producător eligibil este reglementat parțial de Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr. 10 din 26.02.2016.

Odată cu stabilirea procedurii integrale privind confirmarea statutului de producător eligibil, vor fi stabilite clar etapele care urmează să fie respectate de către producătorul de energie din surse regenerabile în scopul obținerii confirmării statutului de producător eligibil.

În contextul celor expuse, luând în considerare prevederile Legii privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr. 10 din 26.02.2016, a intervenit necesitatea elaborării și aprobării proiectului de Regulament privind confirmarea statutului de producător eligibil.

Este important a se menționa că dreptul de a beneficia de schemele de sprijin sunt indisolubil legate de realizarea cerințelor reglementării respective. În special, în cazul în care, nu se va elabora și aproba Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil:

- nu va fi reglementat statutul de producător eligibil care dețin sau urmează să dețină centrale electrice care produc energie electrică din surse regenerabile, cu puterea cumulată ce nu depășește limita de capacitate prevăzută la art. 10, lit. e) din Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr. 10 din 26.02.2016;

- nu vor fi stabilite termenii de punere în funcțiune a centralei electrice care produce energie electrică din surse regenerabile;

- nu va fi prevăzută procedura de respingere a cererii privind confirmarea statutului de producător eligibil;
- nu va fi stabilită procedura atestării îndeplinirii obligațiilor de producător eligibil, precum și încheierea contractului de achiziționare a energiei electrice produse din surse regenerabile;
- nu va fi stabilită garanția de participare și garanția de bună execuție a contractului, etc.

La etapa actuală pe piața de SRE activează circa 61 de producători de SRE. Pe piața respective există cererea mare de solicitări de confirmare a statutului de producător eligibil, în scopul de a beneficia de statutul respectiv, care presupune o serie de beneficii, inclusiv dreptul de a beneficia de scheme de sprijin acordate de stat, de un tarif distinct, precum și de garantarea achiziționării întregului volum de SRE de către operatorul de sistem.

Reieșind din aceste considerente, Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr. 10 din 26.02.2016 nu conține mecanismul de acordare a statutului de producător eligibil. Această situație condiționează necesitatea elaborării proiectului de Regulament privind confirmarea statutului de producător eligibil. În lipsa acestui Regulament nu este posibilă soluționarea problemei privind vinderea de către potențialii producători la tarif preferențial a întregii cantități de energie produsă din SRE. Imposibilitatea de a vinde întreaga energie produsă din SRE survine din lipsa unei reglementări propriu-zise. Adică producătorii de energie din SRE nu-și pot exercita dreptul de a profita de schemele de sprijin din considerentul inexistenței unui mecanism de acordare a statutului de producător eligibil.

În prezent 9 producători de energie electrică din surse regenerabile cu capacități avansate de producere (vezi Tab. 1).

Tab. 1 Producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie, cu capacități avansate de producere

Nr.	Producători	Putere instalată, kW
1	Î.M. „Sudzucker Moldova” S.A.	2400
2	S.R.L. „G&G Wind”	1200
3	S.R.L. „Elteprod”	1100
4	S.R.L. „Covoare Lux” Î.C.S.	500
5	S.R.L. „G&G Solar”	333
6	S.R.L. „Tevas Grup”	320
7	S.R.L. „Vin Select”	200
8	S.R.L. „Colizeii Vechi”	100
9	S.R.L. „TiTiTi și C”	100

Numărul producătorilor de energie electrică din surse regenerabile cu capacități reduse de producere constituie 21 (a se vedea Tab. 2).

Tab. 2 Producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie, cu capacități reduse de producere

1	S.R.L. „Solotrans Agro”	95
2	G.Ț. „Morari V.I.”	85
3	S.R.L. „Auto-Mar”	30
4	S.R.L. „INTS.NET”	30
5	S.R.L. „Amfion-Prim”	25

6	G.Ț. „Duca Vitalie Mihail”	20
7	Î.M. „IMI-NOVA”	20
8	S.R.L. „Opal Succes”	20
9	Î.I. „Andrieș Sîrcu”	16
10	S.R.L. „Sadisal Auto”	15
11	Î.I. „Prenco Grigorii”	15
12	S.R.L. „Nilcom Prim”	15
13	S.R.L. „Goloseevo”	15
14	S.R.L. „ASA Business”	14
15	Î.P. „Incubatorul de Afaceri Sîngerei”	13,5
16	S.R.L. „Biovolt”	10,5
17	G.Ț. „Ocară Ștefan Dumitru”	10,5
18	S.R.L. „Slavon Pavlon”	10,3
19	S.R.L. „Graf-M și A”	10,1
20	S.R.L. „Tasotilex”	10
21	S.R.L. „Mihailorina-Com”	10

Tabelul nr. 3 include producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie pe tipuri de surse de energie regenerabilă.

Tab. 3 Producătorii de energie de energie electrică din surse regenerabile de energie, specificați pe tipuri de surse de energie regenerabilă

Nr. Crt.	Producători	Capacitate instalată, kW	Sursa regenerabilă
1	S.R.L. „Hidroelectrica”	254	Hidro
2	S.R.L. „Garma-Grup”	1000	Biogaz
3	Î.M. „Sudzucker Moldova” S.A.	3600	
4	G.Ț. „Morari V.I.”	85	
5	S.R.L. „Tevaz Grup”	320	
6	S.R.L. „Rom-Cris”	637	
7	S.R.L. „Elteprod”	1100	
8	S.R.L. „INTS.NET”	30	
9	S.R.L. „G&G Wind”	1200	
10	S.R.L. „Irarom-Grup”	1300	
11	S.R.L. „Importex-Trans”	3300	
12	S.R.L. „Nordix-prim”	1950	
13	S.R.L. „WindMD-JT”	2640	
14	S.R.L. „Energia”	1300	
15	S.A. „Carierea Cobusca”	2600	
16	S.R.L. „Printemps”	3000	
17	S.R.L. „Edtrans-Grup”	1300	
18	S.R.L. „Elteprod”	1300	
19	S.R.L. „Irarom-Grup”	2600	
20	S.R.L. „Nordix-prim”	1500	
21	S.R.L. „PDG Fruct”	1300	

22	S.R.L. „Graf-M și A”	1500	Solar
25	S.R.L. „Importex-Trans”	1500	
26	S.R.L. „Solotrans Agro”	95	
27	S.R.L. „Tasotilex”	35	
28	S.R.L. „G&G Solar”	333	
29	S.R.L. „Covoare Lux” Î.C.S.	500	
30	G.Ț. „Duca Vitalie Mihail”	20	
31	S.R.L. „Sadisal Auto”	15	
32	S.R.L. „Auto-Mar”	30	
33	S.R.L. „Colizeii Vechi”	145	
34	S.R.L. „Biovolt”	10,5	
35	Î.M. „IMI-NOVA”	20	
36	S.R.L. „TiTiTi și C”	100	
37	Î.I. „Prenco Grigorii”	15	
38	S.R.L. „Vin Select”	200	
39	S.R.L. „Opal Succes”	41	
40	S.R.L. „ASA Business”	14	
41	Î.P. „Incubatorul de Afaceri Sîngerei”	13,5	
42	S.R.L. „Nilcom Prim”	15	
43	G.Ț. „Ocară Ștefan Dumitru”	10,5	
44	S.R.L. „Slavon Pavlon”	10,3	
45	S.R.L. „Amfion-Prim”	25	
46	S.R.L. „Colizeii Vechi”	40	
47	S.R.L. „Colizeii Vechi”	60	
48	S.R.L. „Graf-M și A”	10,1	
49	Î.I. „Andrieș Sîrcu”	16	
50	S.R.L. „Goloseevo”	15	
51	S.R.L. „Mihailorina-Com”	10	
52	Î. I. „Marinescu Aurel”	20	
53	S.R.L. „Senatron”	10	
54	S.R.L. „Bicomplex-Construct	80	
55	S.R.L. „Bebei-Prim”	100	
56	Primăria Chișcăreni	11	
57	S.R.L. „Tradițional”	10	
58	S.R.L. „Regiunea-Exim”	30	
59	Mănăstirea cu hr. „Sf. Gheorghe”	30	
60	S.R.L. „Tasotilex”	11,5	
61	S.R.L. „Anastasia Vasilița”	20	

Problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate:

1. Transpunerea prevederilor legislației primare, în partea ce ține de confirmarea statutului de producător eligibil;
2. Elaborarea unui act normativ distinct, orientat spre instituirea unor proceduri ce țin de confirmarea statutului de producător eligibil și obligațiile acestuia, retragerea statutului de producător eligibil, instituirea unor proceduri privind modalitatea de atestare a îndeplinirii obligațiilor de producător eligibil și încheierea contractului de achiziționare a energiei electrice produse din SRE;
3. Instituirea obligațiilor producătorilor ce intervin în cazul majorării centralei electrice care produce energie electrică din SRE;
4. Instituirea unor forme de comunicare în soluționarea neînțelegerilor.

Cauzele care duc la apariția problemei sunt:

- nu este creat cadrul secundar de reglementare necesar aplicării Legii privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr. 10 din 26.02.2016;
- nu este stabilită procedura în ansamblu de confirmare a statutului de producător eligibil;
- nu este stabilită procedura privind examinarea cererilor privind confirmarea statutului de producător eligibil;
- nu sunt stabilite obligațiile producătorilor eligibili;
- nu sunt stabilite situațiile de retragere a statutului de producător eligibil;
- nu este stabilită procedura privind majorarea capacității centralei electrice care produce energie electrică din surse regenerabile.

3. Stabilirea obiectivelor

Scopul: implementarea Legii privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr. 10 din 26.02.2016.

Obiective:

- instituirea unor proceduri privind confirmarea statutului de producător eligibil;
- realizarea ponderii energiei din surse regenerabile de cel puțin 17% din consumul final brut de energie în anul 2020;
- stabilirea unor reguli și criterii clare, transparente, neechivoce și de aplicabilitate unică la confirmarea și retragerea statutului de producător eligibil;
- asigurarea informării publicului cu privire la procedura referitor la confirmarea statutului de producător eligibil;
- atragerea investițiilor în dezvoltarea, modernizarea centralelor electrice care produc energia electrică din SRE;
- ajustarea cadrului legal secundar și implementarea principiilor stabilite în Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr. 10 din 26.02.2016.

4. Identificarea opțiunilor

La capitolul abordărilor alternative au fost identificate două opțiuni:

A. A nu face nimic.

Opțiunea constă în a nu elabora și aproba Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, care va soluționa eventualele probleme ce pot surveni în legătură cu respectarea prevederilor Legii nr. 10 din 26.02.2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și nu va fi stabilit cadrul de reglementare necesar pentru stabilirea de proceduri, condiții și criterii neechivoce, obiective, transparente și nediscriminatorii ce urmează a fi aplicate la confirmarea statutului de producător eligibil, în contextul implementării schemei de sprijin privind confirmarea statutului producător eligibil producătorilor mici.

În cazul, în care nu va fi întreprinsă nici o acțiune în sensul elaborării și aprobării Regulamentului privind confirmarea statutului de producător eligibil nu vor fi respectate prevederile Legii nr. 10 din 26.02.2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și nu va fi posibilă implementarea schemei de sprijin privind acordarea de *Tarif fix*, aprobat de ANRE, pentru producătorul eligibil care deține sau urmează să dețină centrale electrice cu o putere cumulată mai mică decât limita de capacitate stabilită de Guvern, dar care nu poate fi mai mică de 10 kW.

Se va promova insuficient conceptul de dezvoltare durabilă a economiei naționale prin încurajarea utilizării surselor de energie regenerabilă, la nivelul producătorilor mici, și asigurarea funcționării sigure, fiabile și eficiente a sistemului electroenergetic în ansamblu.

Nu vor exista condiții obiective, transparente și nediscriminatorii pentru atragerea, la nivelul producătorilor mari, a investițiilor în dezvoltarea centralelor electrice care utilizează sursele de energie regenerabilă, cu respectarea normelor privind protecția mediului.

Producătorii eligibili de energie electrică, care vor deține centrale cu puterea instalată de până la limita de capacitate, stabilită de Guvern nu vor beneficia de garanția de a-și recupera în mod eficient investițiile realizate, fapt care va duce la diminuarea investițiilor în proiectele în domeniul regenerabilelor și implicit a centralelor electrice mici;

Nu va fi posibil de a confirma statutul de producător eligibil producătorilor mici urmare a inexistenței cadrului normativ secundar.

Nu se va dezvolta utilizarea surselor regenerabile, și va fi ratată posibilitatea dezvoltării rurale și crearea noilor locuri de muncă, în primul rând - în aceste localități, prin efectuarea de investiției în producerea energiei electrice.

Producătorii mici de energie electrică din surse de energie regenerabilă nu vor putea să beneficieze de schema de sprijin la fel ca și dezvoltatorii mari de proiecte.

Producătorii mici de energie electrică din surse de energie regenerabile nu vor beneficia de dreptul de a procura, pentru o perioadă de 15 ani, întreaga cantitate de energie electrică produsă din surse regenerabile și livrată în rețelele electrice, la tarife fixe, stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

B. Opțiunea Recomandată.

Obligația de elaborare și aprobare a Regulamentului privind confirmarea statutului de producător eligibil este în sarcina Agenției care reiese din art. 14 alin. 1, lit. b¹) și art. 36 alin. 2 din Legea cu privire la promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr. 10 din 26.02.2016, în care se prevede că statutul de producător eligibil al persoanelor care dețin sau urmează să dețină centrală/centrale electrice, cu o putere instalată/cumulată, în conformitate cu art. 10 alin. 1 lit. e) urmează să fie confirmat de către ANRE în baza unui Regulament privind confirmarea statutului de producător eligibil, elaborat și aprobat de ANRE.

Odată cu intrarea în vigoare a modificărilor și completărilor la Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr. 10 din 26.02.2016, ANRE este obligată conform art. 45 alin. 7 lit. a) să aducă actele sale normative în concordanță cu prevederile legii.

Aprobarea și implementarea Regulamentului va permite asigurarea respectării și aplicării prevederilor Legii nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și va crea cadrul normativ de reglementare necesar pentru confirmarea statutului de producător eligibil, în contextul implementării schemei de sprijin privind confirmarea statutului de producător eligibil producătorilor mici, stabilită de Legea menționată.

Se va promova conceptul de dezvoltare durabilă a economiei naționale prin încurajarea utilizării surselor de energie regenerabilă, la nivelul producătorilor mici, cu asigurarea funcționării sigure, fiabile și eficiente a sistemului electroenergetic.

Proiectul de Regulament urmează să includă:

- procedura de confirmare a statutului de producător eligibil;
- garanția de bună execuție a contractului;
- confirmarea statutului de producător eligibil și obligațiile producătorului eligibil;
- retragerea statutului de producător eligibil;
- atestarea îndeplinirii obligațiilor de producător eligibil și încheierea contractului de achiziționare a energiei electrice produse din SRE;
- majorarea capacității centralei electrice care produce energie electrică din surse regenerabile;

- forme de comunicare și soluționare a neînțelegerilor.

Mecanismul aplicat la acordarea statutului de producător eligibil urmează să se bazeze pe anumite principii de reglementare inclusiv:

- instituirea unui ansamblu de reguli în vederea asigurării desfășurării activității în domeniul producerii energiei din surse regenerabile;
- stabilirea responsabilităților și obligațiilor producătorilor eligibili;
- stabilirea cerințelor pentru acordarea statutului de producător eligibil;
- stabilirea procedurii propriu-zise de confirmare a statutului de producător eligibil;
- instituirea responsabilităților părților implicate în procesul de confirmare a statutului de producător eligibil;
- crearea condițiilor pentru asigurarea bunei desfășurări a acordării statutului de producător eligibil.

Reglementarea adecvată și corespunzătoare a domeniului vizat va contribui la îmbunătățirea esențială a calității cadrului juridic privind activitatea producătorilor eligibili.

Examinarea cererilor privind confirmarea statutului de producător eligibil, ține exclusiv de competența Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, care va verifica toate actele prezentate de către solicitanți și în final se va expune printr-o hotărâre motivată privind respingerea sau aprobarea confirmării statutului de producător eligibil.

La cererea privind solicitarea confirmării statutului de producător eligibil se va anexa:

- 1) copia avizului de racordare eliberat de operatorul de sistem la rețeaua electrică a căruia urmează să fie racordată centrala electrică;
- 2) copia actului, care atestă dreptul de proprietate/folosință a terenului unde va fi construită centrala electrică a solicitantului;
- 3) copia actului care atestă faptul depunerii garanției pentru participare în valoare de 0, 2% din valoarea investițiilor specificată în art. 36, 1¹, lit. a) din Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, garanția bancară de cofinanțare în realizarea proiectului de investiții.

De asemenea un aspect important este responsabilizarea producătorului eligibil, și anume stabilirea obligațiilor ce îi revin în procesul confirmării statutului de producător eligibil.

Solicitanții de confirmare a statutului de producător eligibil vor fi obligați să construiască și să pună în funcțiune centrala electrică care produce energie electrică din surse regenerabile, care este indicată în hotărârea Agenției, în termen de cel mult 36 luni de la confirmarea statutului de producător eligibil. Modernizarea centralei electrice care produce energie electrică din surse regenerabile, înlocuirea echipamentului sau a altor componente ale acesteia nu implică prelungirea sau reluarea perioadei de timp în care producătorul eligibil este obligat să construiască și să pună în funcțiune centrala electrică respectivă.

În același context, solicitanții vor fi obligați să construiască centrala electrică care produce energie electrică din surse regenerabile cu stricta respectare a puterii instalate, indicată în hotărârea Agenției privind confirmarea statutului de producător eligibil.

O altă obligație care ar veni să responsabilizeze producătorii eligibili și în același timp să asigure instalarea unui echipament nefolosit ar fi ca aceștia să nu utilizeze la dezvoltarea și punerea în funcțiune a centralei electrice care produce energie electrică din surse regenerabile echipament folosit sau echipament fabricat cu mai mult de 36 de luni până la punerea în funcțiune a acesteia

După finalizarea construcției și punerea în funcțiune a centralei electrice care produce energie electrică din surse regenerabile, producătorii eligibili vor fi obligați să notifice despre acest fapt Agenția și să-i prezinte actele care confirmă îndeplinirea obligațiilor asumate în calitate de producător eligibil.

Totodată, producătorii eligibili vor fi obligați să exploateze și să asigure, începând cu al doilea an, activitatea centralei electrice cu randamentul de cel puțin 80%, în cazul centralelor electrice care utilizează biomasa în calitate de combustibil.

Prin instituirea expresă a situațiilor în care va fi retras statutul de producător eligibil se va evita evaluarea arbitrară de către solicitanți a cerințelor înaintate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică privind retragerea acestui statut.

Situații de retragere a statutului de producător eligibil vor fi în cazul când după confirmarea statutului de producător eligibil, se constată faptul că persoana fizică sau juridică căreia i s-a confirmat statutul de producător eligibil a prezentat informații false la momentul depunerii Cererii pentru confirmarea statutului de producător eligibil.

De asemenea, o altă situație de retragere ar fi când după adoptarea hotărârii de confirmare a statutului de producător eligibil, producătorul respectiv renunță la statutul de producător eligibil.

Retragerea statutului va avea efecte și în situația când după confirmarea statutului de producător eligibil, producătorul respectiv nu a construit și nu a pus în funcțiune centrala electrică în termen de 36 luni de la confirmarea statutului de producător eligibil sau în termenul prelungit de Agenție în conformitate cu art. 37 din Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr. 10 din 26.02.2016.

În circumstanțele când centrala electrică construită de producătorul eligibil nu va corespunde cerințelor prevăzute de Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr. 10 din 26.10.2006, producătorului eligibil de asemenea îi va fi retras statutul.

În cazul în care va exista decizia cu privire la anularea înregistrării de stat a producătorului eligibil în cauză, acestuia i se va retrage statutul.

Prin stabilirea unei proceduri privind majorarea capacității centralei electrice care produce energie electrică din surse regenerabile va fi posibilă monitorizarea de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a fluctuației capacității care va urma să fie instalată.

În cazul majorării capacității centralei electrice existente care produce energie electrică din surse regenerabile, prin instalarea unei capacități adiționale de producere a energiei electrice care utilizează același tip de tehnologie de producere, producătorul eligibil va livra cantitatea de energie electrică din surse regenerabile, produsă de centrala electrică existentă până la realizarea majorării capacității la tariful fix indicat în hotărârea Agenției privind confirmarea statutului de producător eligibil în raport cu centrala electrică existentă, până la majorare.

De asemenea, în aceeași situație producătorul eligibil va livra cantitatea de energie electrică produsă de instalația montată în contextul majorării capacității centralei electrice care produce energie electrică din surse regenerabile, la tariful fix obținut în conformitate cu prezentul Regulament, pentru tipul respectiv de tehnologie de producere și pentru categoria de capacitate în care se încadrează capacitatea cumulată a centralei electrice extinse.

Doar prin elaborarea Regulamentului privind confirmarea statutului de producător eligibil va fi posibilă reglementarea activității, în ansamblu, a producătorilor eligibili.

Prin instituirea termenului de punere în funcțiune a centralei electrice care produce energie electrică din surse regenerabile de 36 de luni, se urmărește de efectuarea unei verificări de către ANRE privind respectarea de către producătorii eligibili a cerințelor prevăzute în Legea privind utilizarea energiei din surse regenerabile și Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil. Acest termen va putea fi prelungit de către Agenție cu cel mult 12 luni în cazul în care centrala electrică respectivă nu poate fi pusă în funcțiune din motive întemeiate, inclusiv din motive neimputabile producătorului eligibil (condiții de forță majoră sau lipsa posibilității de racordare la rețeaua electrică din cauza nerespectării de către operatorul de sistem a termenelor privind dezvoltarea rețelelor electrice).

Se va considera ziua punerii în funcțiune a centralei electrice care produce energie electrică din surse regenerabile ziua în care centrala electrică respectivă a fost admisă în exploatare, fapt care se atestă prin intermediul actului de corespundere, emis de către Agenție.

Agenția, o dată cu instituirea prezentului Regulament, va avea posibilitatea să efectueze procedura admisibilității actelor privind cererea de solicitarea a confirmării statutului de producător eligibil. Agenția va restitui actele prezentate de către solicitant în cazul în care constată că cererea privind confirmarea statutului de producător eligibil nu este completă.

De asemenea, Agenția va respinge cererea pentru confirmarea statutului de producător eligibil în cazul în care nu vor fi întrunite condițiile necesare pentru confirmarea statutului de producător eligibil. Hotărârea motivată a Agenției privind respingerea cererii pentru confirmarea statutului de producător eligibil se comunică solicitantului, în termen de 10 zile lucrătoare de la data emiterii acesteia, cu indicarea motivului respingerii. Solicitantul va fi în drept să conteste hotărârea Agenției privind respingerea cererii pentru confirmarea statutului de producător eligibil în instanța de contencios administrativ competentă, în condițiile legii.

În cazul restituirii actelor sau respingerii cererii pentru confirmarea statutului de producător eligibil în situațiile conform punctelor 16 și 17 din prezentul Regulament, garanțiile pentru participare se varsă la bugetul de stat. Garanția pentru participare se rambursează integral solicitantului după ce solicitantului i s-a confirmat statutul de producător eligibil și solicitantul a depus garanția de bună execuție a contractului, în termen de 10 zile lucrătoare.

Referitor la atestarea îndeplinirii obligațiilor de producător eligibil, precum și încheierea contractului de achiziționare a energiei electrice produse din surse regenerabile, va fi monitorizată întreaga activitate a producătorilor începând cu notificarea Agenției în termen de 15 zile privind finalizarea construcției și punerea în funcțiune a centralei electrice care produce energie electrică din surse regenerabile, precum și verifică, în termen de cel mult 30 de zile lucrătoare, dacă producătorul eligibil respectiv și-a îndeplinit obligațiile asumate.

În cazul restituirii actelor sau respingerii cererii pentru confirmarea statutului de producător eligibili va fi stabilită garanția de participare, care se va transfera la bugetul de stat.

Prin stabilirea garanției de bună execuție a contractului va fi posibilă asigurarea excluderii comportamentului necorespunzător și asigurarea realizării obligațiilor producătorilor eligibili privind la construcția centralei electrice/centralelor electrice care produc energie electrică din surse regenerabile, solicitantul este obligat să depună garanția de bună execuție a contractului, prezentând dovada depunerii după aprobarea hotărârii privind confirmarea statutului de producător eligibil.

În contextul Legii privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, proiectul Regulamentului privind confirmarea statutului de producător eligibil va favoriza dezvoltarea pieții energiei regenerabile în ansamblu, în legătură cu creșterea cererii de energie regenerabilă astfel încât să fie asigurate fiabilitatea și continuitatea în aprovizionarea consumatorilor cu energie regenerabilă, cu respectarea prevederilor prezentului Regulament.

Prin adoptarea opțiunii nr. II va fi posibilă elaborarea Regulamentului privind confirmarea statutului de producător eligibil care va permite realizarea obiectivelor prevăzute în Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

Prin adoptarea acestei reglementări, producătorii eligibili de energie regenerabilă vor implementa tehnologii eficiente, nenocive, astfel încât operatorii de sistem să poată funcționa și să furnizeze beneficiile reale așteptate de la combinarea generării energiei electrice cu cea regenerabilă.

Prezentarea documentelor la depunerea cererii privind confirmarea statutului de producător eligibil survine în scopul asigurării unei abordări serioase și echivoce de către potențialii producători de energie din SRE.

Copia avizului de racordare eliberat de operatorul de sistem la rețeaua electrică a căruia urmează să fie racordată centrala electrică va demonstra că potențialul producător este conectat tehnic la rețeaua operatorului de sistem.

Copia actului, care atestă dreptul de proprietate/folosință a terenului unde va fi construită centrala electrică a solicitantului este de asemenea un document important, deoarece prezența acestuia demonstrează că producătorul dispune de teren și eventual va putea construi centrala electrică.

Copia actului care atestă faptul depunerii garanției pentru participare care constituie 0,2% din valoarea investițiilor specifice specificată în art. 36, (1¹), lit. a) din Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de asemenea este o măsură asiguratorie impusă de ANRE, prin care se urmărește ca potențialii producători de energie electrică din SRE să fie de bună credință și să-și asume toate responsabilitățile. Garanția pentru participare se rambursează integral solicitantului doar în cazul în care acestuia i s-a confirmat statutul de producător eligibil și solicitantul a depus garanția de bună execuție a contractului, în termen de 10 zile lucrătoare.

5. Analiza și compararea opțiunilor

La capitolul abordărilor alternative au fost identificate două opțiuni:

A. A nu face nimic

În cazul în care, nu va fi întreprinsă nici o acțiune în sensul elaborării și aprobării Regulamentului privind confirmarea statutului de producător eligibil:

- a) nu va fi asigurată implementarea în mod optim a prevederilor Legii nr. 10 din 26.10.2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile;
- b) nu vor fi soluționate problemele ce țin de reglementarea întregii proceduri privind confirmarea statutului de producător eligibil;
- c) nu vor fi prevăzute expres drepturile și obligațiile producătorilor de energie din sursă regenerabilă;
- d) producătorii de energie regenerabilă nu vor putea beneficia de schemele de susținere de stat.

B. Opțiunea recomandată.

Opțiunea a II-a presupune:

- a) elaborarea și aprobarea proiectului regulamentului privind confirmarea statutului de producător eligibil;
- b) instituirea procedurilor, termenelor, criteriilor și condițiilor de reglementare a confirmării statutului de producător eligibil;
- c) posibilitatea aplicării schemelor de sprijin;
- d) asigurarea transparenței la confirmarea statutului de producător eligibil.

În sine normele din Regulamentul respectiv nu sunt obligatorii pentru toți participanții la piața de energie electrică din SRE, însă prevederile acestui Regulament poate permite beneficierea de schemele de sprijin, adică de aplicarea unui tarif fix pentru achiziționarea energiei electrice din SRE pentru producători, de achiziționarea întregii cantități de energie electrică din SRE de către operatorul de sistem.

C. Costuri

- Cheltuieli aferente publicării Regulamentului privind confirmarea statutului de producător eligibil;
- Nu a fost identificată apariția unor costuri de conformare pentru producătorii de SRE, precum și careva investiții suplimentare sau costuri administrative legate de implementarea Regulamentului în cauză.

D. Beneficii:

Principalele beneficii majore ale intervenției propuse sunt următoarele:

- vor fi create premisele și condițiile necesare pentru implementarea de către participanții pieței (furnizorul central, producătorii eligibili) a prevederilor Legii nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, în particular în ceea ce privește aplicarea schemei de sprijin stabilită de Lege;
- implementarea Regulamentului privind confirmarea statutului de producător eligibil va contribui semnificativ la atingerea obiectivelor stabilite în Legea nr. 10 din 26.02.2016 cu privire la utilizarea energiei electrice din surse regenerabile;
- va fi asigurată transparența și principiile de echitate în cadrul procesului de determinare și aprobare a prețurilor plafon, fiind asigurată în același timp o previzibilitate sporită pentru potențialii producători în legătură cu oportunitățile de dezvoltare a noilor capacități de producere din surse regenerabile de energie;
- va fi asigurată respectarea principiilor și crearea de condiții obiective, transparente și nediscriminatorii necesare pentru atragerea, la nivelul producătorilor mici, a investițiilor în dezvoltarea centralelor electrice care utilizează SRE;
- vor fi create premisele și asigurate condițiile de atragere a investițiilor locale și străine în dezvoltarea surselor de producere a energiei din surse regenerabile;
- va fi favorizată realizarea de investiții în procesul de construcție și punere în funcțiune a centralelor electrice din surse regenerabile de energie;

Elaborarea Regulamentului va corespunde principiului proporționalității intereselor societății și protecției intereselor întreprinzătorilor, inclusiv întreprinderilor mici și mijlocii.

6. Implementarea și monitorizarea (se completează pentru analiza complexă).

7. Consultarea

Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil urmează a fi aplicat în raport cu toți producătorii mici de energie electrică din surse de energie regenerabilă care dispun de statutul de producător eligibil confirmat în temeiul prevederilor Legii nr.10 din 26.02.2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

În acest context, cu privire la oportunitatea aprobării de către ANRE a Regulamentului, Agenția a consultat:

- Ministerul Economiei și Infrastructurii;
- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului;
- Agenția pentru Eficiență Energetică (AEE);
- Agenția pentru Protecția Consumatorilor;
- Consiliul Concurenței;
- Asociația Uniunea Producătorilor de Zahăr din Moldova AO;
- Î.S. „Moldelectrica” – Operatorul rețelei de transport și de sistem din Republica Moldova;
- SA „Energocom”;
- Fondul pentru Eficiență Energetică (FEE);
- AO „Asociația Patronală în domeniul Energetic”;
- Asociația Consumatorilor de Energie din Moldova;
- Producătorii de energie electrică din surse regenerabile:
Î.M. „Sudzucker Moldova” S.A;

S.R.L. „G&G Wind”;
S.R.L. „Elteprod”;
S.R.L. „Covoare Lux” Î.C.S.;
S.R.L. „G&G Solar”;
S.R.L. „Tevas Grup”;
S.R.L. „Vin Select”;
S.R.L. „Colizei Vechi”;
S.R.L. „TiTiTi și C”.

Propunerile și obiecțiile privind proiectele asupra AIR și proiectul de Regulament au fost recepționate de către ANRE, fiind incluse în Sinteza recomandărilor (se anexează).

Majoritatea propunerilor se referă la lista documentelor prezentate la acordarea statutului de producător eligibil, ținerea registrului electronic privind producătorii eligibili, etc.

Majoritatea propunerilor au fost acceptate.

Au fost recepționate propunerile "Cimexgrup Impex" SRL referitor la actele care urmează să fie atașate la cererea privind confirmarea statutului de producător eligibil, care au fost acceptate cu excepția instituirii unui registru electronic privind producătorii eligibili.

De asemenea, au fost recepționate sugestii din partea Agenției Consumatorilor de Energie, privind actele necesare pentru confirmarea statutului de producător eligibil, care, la fel, au fost acceptate.

Din partea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului au parvenit propuneri privind prezentarea copieii avizului pozitiv al expertizei ecologice de stat sau a acordului de mediu, în cazul când legislația națională prevede și nu permite realizarea în prealabil a proiectelor, fără efectuarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, sau fără obținerea avizului expertizei ecologice de stat”, care nu a fost acceptată deoarece confirmarea statutului de producător eligibil înseamnă că se garantează de către stat achiziționarea cantităților de energie electrică ce va fi produsă la centrala electrică a producătorului eligibil. În cazul în care nu se confirmă statutul de producător eligibil solicitantul urmează să ia decizie de a continua proiectul sau nu. Impunerea cerinței de a efectua expertiza ecologică înainte de confirmarea statutului de producător eligibil înseamnă cheltuieli suportate apriori de către solicitant, căruia iar putea fi refuzată confirmarea statutului de producător eligibil.

De asemenea propuneri au parvenit din partea ÎS "Moldelectrica", referitor la excluderea sau lipsa posibilității de racordare la rețeaua electrică din cauza nerespectării de către operatorul de sistem a termenelor privind dezvoltarea rețelelor electrice. Propunerea nu a fost acceptată.

Cît privește ținerea Registrului electronic al producătorilor eligibili, a se menționa că în corespundere cu art. 37, alin. 6 registrul producătorilor eligibili se instituie și se ține de către ANRE, în conformitate cu Legea nr.10 din 26.02.2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și Legea cu privire la registre.

Remarcăm că ANRE a organizat suplimentar ședințe de lucru la care au fost invitate părțile interesate, în vederea examinării proiectului AIR și Regulamentului. Proiectele au fost definitivare conform sugestiilor și propunerilor expediate în adresa ANRE.

Anexe:

*Proiectul Regulamentului privind confirmarea statutului de producător eligibil;
Sinteza recomandărilor.*